

OSTRZYĆ SIĘ (14) *vb impf*

się (11), się (3).

o *prawdopodobnie jasne* (tak w ostrzyć).

inf ostrzyć się (1). ◇ *praes 3 sg* ostrzy się (9). ◇ *3 pl* ostrzą się (3). ◇ *con 3 sg m* by ostrzył się (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

1. *Stawać się ostrym, kłującym* (4) :

Przysłowie: Thákci wyęc poľpolicye powyádáyą/ że się zá młodu tarnek oftrzy. *GliczKsiąż* K3, E5; Bo się ząwždy zá młodu oftrzy káždy tarnek/ A tym czym z nowu náwrzał ząwždy śmierdzi garnek. *RejWiz* 97v, 190v. [Ogólem 4 r.]

[*Przen: Potęgować się*: Tákowe drzewo może być odmieniono/ gdy mu doda dośtátek pokármu wilgotnego á tłuśtego/ ktory nie dopuśzcza się oftrzyć ciepłu w nim przyrodzonemu/ ále roztwarza ie. *Cresc* 1571 132.]

2. *Stawać się bystrzejszym, doskonalszym* (9) : Oczy się przeto ostrzą aby oftro patrzyli. Nogi się przeto chowaią aby richley biegali. *BielŻyw* 92; Bo się stąd pámiéc oftrzy/ rozum poleruie/ Kto z dáleká poczćiwy fwoy ftan przepátruie. *RejWiz* 17; *RejZwierz* 134v; Iozefus piľze/ iż then obyczaj był miedzy onymi ludźmi zadáwac sobie gadki áby się im rozum oftrzył w wypráwowaniu ich/ co się theż działo miedzy Sálomonem y Hirámem krolem Tyrńkiem. *BibRadz* I 143d *marg*; Weźmi trochę czyśtey á práwey Dryakwie/ á rozmáć ią w białym winie/ á gdy fye vľtoi tym oczy zákrapiaiy/ s tego fye oftrzy wzrok. *SienLek* 65; *GórnDworz* Bb6; CZęftokroćiechmy to v siebie vważáli/ [...] iefli te teráznieyfze wyniośle dowćipy/ dzielności/ rozumy/ ktore się w Polźce niedawno oftrzyć poczęły/ więcey Kościołowi y Rzeczypoľpol. pożytku/ czyli vtráty przynioľły. *WujJud* A2; Nad to dzisieyfzych czáľow widziem iż náuká kwitnie/ rozumy się wľudziách oftrzą: ále przykľádných káľpanow y ludzi y plebanow duchownych máľo. *SkarŻyw* A4, 201.

W charakterystycznych połączeniach: oczy się ostrzą(-y), pamięć, rozum (6), wzrok.

3. *Przygotowywać się do walki, srożyć się [na kogo]* (1) : [Abowiem z iedney ftrony Arriani/ máiac zá ľobą obrony Swieckie/ oftrzą się ná mnie: zdrugiey zásię ftrony Kościoľ [...], chwyta mię ku ľobie *HerburtArt* 122 (*Linde*).]

W połączeniu szeregowym (1): ponieważ się też y ná was zmawiaią/ gotuia/ buntuia/ oftrzą teráznieyfzy kácerze/ áby iedność w wierze/ y miłość chrześćijańską w mieśćie wáľzym rozerwáli *ReszPrz* 8.

Formacje współrdzenne cf OSTRZYĆ.